

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár:

Egész évre 4 frt = 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona,
negyedévre 1 frt = 2 korona.

Egyes szám ára 10 kr. = 20 fillér.

Felolvas szerkesztő:

WITTINGER ANTA L.

Kiadó és laptulajdonos:

FEIGL GYULA A.

Előfizetési pénzek és reklamációk a kiadótulajdonoshoz. Feigl Gyula nyomdáshoz (városkör 81) intézei jók. Nyilttér sora 40 fr. — Hirdetések nagyság szerint.

Választás után.

A községi választó kerület polgársága mult szerdán, e hó 28-án legszebb alkotmányos jogát gyakorolta és megválasztotta öt évre országos képviselőjét. A választók nézete a megválasztandó képviselő pártállására való tekintetből kétfelé irányult és azért bizalma is megoszlott. Egyik része a szabadelvű irányt követve, vagyis jobban mondva a kerület helyi érdekeit tartván szem előtt, Szájbely Gyula volt országos képviselő körül csoportosult, míg a másik része az országban alakult új párt, az ugynevezett néppárt elveit tevén a magáévá, jelöltként Vadász Zsigmond modosi ügyvédet fogadta el. E kettő között került a dolog választásra, melynek harcából régi ismert emberünk, Szájbely Gyula került ki győztesként. A községi kerületnek tehát ez idő szerint megválasztott képviselője: Szájbely Gyula.

Vizsgáljuk már most meg a magunk speciális szempontjából, vajon ez a választás szerencsésnek mondható-e? A felelet erre nem nehéz, mert csak igenlő lehet. Szájbely az, aki eddig is szívében hordozta kerülete speciális érdekeit; a ki közhasznú intézmények létesítését szorgalmazta és istápolta; a ki egyesek és testületek ügyes-bajos dolgaiban közvetítő szerepet szívesen vállalt és általában mindenütt szerepelt, a hol pénzzel és tettel lendíteni kellett valamit. Háladatlanúság lett volna őt elejteni a választáskor, elejteni azt, a ki többet tett érdekeinkben valamennyi elődeinél. Megválasztottuk újra és e választásban meg van záloga annak, hogy a jövőben is emberünk lesz Szájbely, akit

ott fogunk találni, ahol teremteni kell; aki kész lesz a kerület érdekeiben a cselekvő részvételre. Templomok ékességei; közművelődési intézmények, vállalatok létesítése és prosperálása; egyesek ügyeinek jobbra fordultá eddig és Szájbelyt dicsérik; az ő törekvéseinek meg lesz a fogantatja ezután is. Mondja bár valaki Szájbely szereplését érdekképviselőnek is, — mindegy. Okszerű folyamánya ez az általános irányzatnak. Némelyek hanyatlást látnak ebben, mások okosságot, józanságot, mert hiszen a politikának az érdek az éltető eleme s ezek talán nem idegenkednek attól sem, hogy a közhatalomban való részesedés tisztán az érdekképviselőre alapítassék. Nagyon természetesen találjuk, ha a társadalom azon rétegei, melyek tevékenységüket kizárólag az anyagi eszközök előteremtésére szentelik, és pedig sokszor az összesség érdekének rovására, nem maradhatnak hátra; beleszólnak a választási zajba, tömörülnek, fölemelik szavukat s oly igéreteket követelnek a jelöltől, melyeknek teljesítése az ő anyagi és szellemi haladásuknak javára válhatnak. Ma, mikor a képviselőség nem érdem többé, oly jelöltet szoktak keresni a választók, ki által valamit nyerhetnek. Kötelmi jogviszony létesül a választók és képviselő között bizonyos elv alapján: „megválasztalak, ha segítesz rajtam; rád szavazok, ha érdekeink szószólója leszel.”

Majdnem így cselekedett most, az utolsó választás alkalmával a községi kerület választó polgárainak a többsége. Helyesen cselekedte s meg vagyunk győződve róla, hogy a kisebbség is el fogja

ismerni, ha most nem is, hát idővel — hogy a választás eredménye megfelel speciális érdekeinknek s nem váltott kárára Köszegnek.

Nyugodjék tehát bele az ellenfél is az alkotmányos csata ily kimenetelébe s hasson mindkét párt oda, hogy a közös érdek sugalta tevékenység kifejtésében válvetett iparkodás honosuljon meg — itt Köszegen és az egész kerületben.

A választás.

A mult szerdán Köszegen megejtett országgyűlési képviselő-választásról a következőben foglaljuk össze értesítésünket:

Az utoza képe.

A választás előestéjén mindenki a következő napon megtartandó választásról beszélt s a hatóság, valamint a pártok vezérférfiai megtették a döntő csatára nézve a szükséges előintézkedéseket. A mérkőzés helyül a városkör templom-tere szemeltetett ki, a hol még az este városi bódékból kombinált két helyiséget rögzítőztek a döntők számára. Kortes zászlókat nem lehetett még látni és a fehér (Szájbely) és (Vadász) piros tollak is csak itt-ott tűnedezték elő a fővezéren. A hadkiegészítő parancsnokságok azonban mindkét félnél lázas tevékenységet fejtettek ki, szétmenvén a szélrózsa minden irányába hadaik összegyűjtésére. A csatamezőre való felvonulást Szájbely felső-vidéki csapatvezető kezdte meg, mely Szorják Hugó fővezérlete alatt még kedden este szállotta meg a várost. A felvonulást sokan nézték az utcákon, hol a község apróbb és legapróbb része pártállása szerint éljenző alakokat és csoportokat szolgáltatott. Az észlelt hangulat a néppártnak kedvezett. A néppártot éltette szüntelenül a részöket mindenből kivévő gyereksereg. A más nézetben levő és kocnikon be-berobogó hadinép az éljen- és abczug-

TÁRCZA.

Czipra.

Írta: POLGÁR GÉZA.

Az az édesdeden csobogó patakocská mesélte el, fűnek, fának, bokornak; onnan a lengő szellő szárnyain jutott el a csacsogó madárkákhoz az a mese, a mely tőlük hoztam szállott és én úgy el tudok tűnődni, a csodaszép Czipra sajtósági történetében. Tüzes vere gyújtó szikrákat hajtott az ő mélysegen fürkésző szemébe a jó és rossz sorban egyaránt a szabadságszeretetre ingerelte őt. Ebben jócskán volt része Cziprának, mert azt tehetett, amit akart vajda apja viskójában, amely ott roskadozott annak a sokat tudó pataknek a partján, annak a szomorúan susogó gesztenye falomb árnyékában. És ez mind a Vasváry báró birtokán feküdt. Itt őlt Czipra, ebben az utált környezetben, amelyet mindenki rettegett, mert a sok rongyos cigány felelmetes viselkedése, rossz híre elijesztette az embereket a környékről. Het vármegyében sem volt olyan szép leány, mint aminő Czipra volt. Parázs szemei felejthetetlen emléket égettek annak a lelkébe, aki egyszer közejük létezett. Bogár fekete haja rendetlenül omolt alá, szinte vöröses barna nap égetett vállán. Hiszen egyebet sem tett egész napon át, mint segített dolgozni az öreg vajdának, amikor az hajlitgatta az izzó vasakat, amelyeket aztán karjára vett kosárral hordozott szerte a faluban, hogy pénzzé vagy elemozsiává tegye.

Juszó, — a vajdának haragos ellensége, egy dell természetű cigánylegény, mindig ott söttenkedett a szűk Czipra körül, de az öreg villámos tekintete, meg az a meg-megforgatott kalapács elűzte Juszt, és így

csak lopva találkozott szeretőjével. Ilyenkor ha összejöttek, sokáig elbeszélgettek. Sokáig elábrándoztak ama szenvedélyesen bánatos hegedűszó mellett, amit Juszó csalt ki rozsdant szerencséből. Minden földi boldogságukat a körül a piczi máglya körül találták föl, melyet néhány gyalacskából összeróttak és a melyen megsütögetve egy-egy darabka húst — elbámultak mindaddig, amíg valamelyik purdó széjjel nem rebentette őket azzal a hirrel, hogy jön a vajda. Nem féltek ők ketten senkitől sem, csak attól, ha az öregén kívül rájuk ijesztett a gazdag Vasváry báró délczei katona fia, aki naponta arra lovagolt és akit a cigánylegény, tudván kívül csábítgatott oda elbűvölő szövegével. Czipra ilyenkor félve borult Juszó kebelére, akinek szemei szinte vérbe borultak a huzár láttára, aki talán már egyszer-mászor meg is csipkedte a Czipra napsütötte arcát.

A fiatal báró egy szép napon beállított a toprongyos vén cigányhoz, hogy elkérje a leányát s csak nagy nehezen tudta megértetni az öreggel, hogy a leányát feleségnek akarja, nem csak szeretőnek. Igen soká támaszkodott az öreg, azonban a fiatal báró hatalmas nagy összeget ígért az öreg vajdának, ha odandja a leányát, sőt ki is rakta az öreg elé az ezresbankókat. Leírhatatlan az a zavart, bizonytalan állapot, amelynek hatása alatt az öreg leányát a bárónak átengedte. A leány nem ellenkezett, mert tudta, hogy el van vesztve, ha apjának, a kérésselhetetlen szigorú vajdának szót nem fogad.

Czipra el sem búcsúzott semmitől, senkitől. Úgy hagyta el szótlanul a viskót, a csacsogó patakot, a purdókat, a vajdát, mint a fonnyadtan elhulló falevél az ágat. Még Juszóval sem találkozhatott, mert a báró tüstént elvitte őt magához. Nemsokára ragyogó új ruhába öltöztette Cziprát, neveltette, mivelte a lelkét,

észt; még a szívet odaszoktatta a magáéhoz, hatalmas, rendíthetetlen türelmével, csodaszépen forró szerelmével. Cziprától előkelő asszonyt teremtett egy év alatt és feleségül is vette. Báróné lett a szegény, mindenünnen kiűzött cigányleányból; a férjét, aki őt ennyire szereti, imádja, holott ura és parancsolója: Czipra lassanként meg is szerette. Már-már elfelejtett mindent, ami még csak emlékezetben is odafűzte volna a cigányasszonyhoz. Jóllehet mindene megvolt Cziprának, mégis hiányzott valamije, amit nem tudott szóba foglalni, amit nem tudott kifejezni, de a mi bántotta a szívet, nem hagyta nyugodni a lelkét. Hiába fogatta a báró, hogy valljon meg mindent, nem tudott célt érni vele. A báró Juszóra gondolt, de neje ezeket a gondolatokat eloszlatta epedő csókjaival, szerető öleléseivel. Lassan-lassan beletörődött a báró, neje sajtószerű viselkedésébe, amikor a titok kiderítésére váratlanul alkalom kínálkozott. Egyszer amint együtt ültek, szerelmesen átölelve egymást, mélabúsan szólalt meg s távolban egy szál hegedű hangja. Szomorú volt a nótá, amelynek hangját erre hordta a titokzatosan susogó szél. Tudta az, hogy hova szálltass ezeket a reszkető hangokat: a Czipra szívébe!

És ezek a hangok csak élesztették a lelkében szunnyadozó szenvedélyt. Így húzta ezt a nótát Juszó is, de hányszor . . . akkor, amikor a patak partján az apja viskója mellett elábrándozott Czipra a Juszó meg a maga boldogságán. . . De nem szólt semmit a férjének, mert hisz őt szeretnie kell, — megcsalni halált érdemlő bűntet volna. Csak két könnyecpp gördült alá barna arculatján; ezt el nem titkolhatta, mert ezek az ura kezefején folytak széjjel.

Elmult azonban ez is, mint egy édes-bús röpke álom. Czipra most csak arra kérte az urát: engedné meg neki, hogy egy napon át azt tehesse, amit akar, de — egyedül. Minden boldogsága ettől a naptól függne.

